

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleisesti voi todeta, että työryhmän esittämät kehittämislinjaukset ovat hyviä ja tarpeellisia. Uudistus selkeyttäneen nykyisellään hajanaista lainsäädäntöä. Parhaimmillaan uudistus tehostaa ja yhdenmukaistaa tiedonhallintaa valtion virastoissa. Nykyinen lainsäädäntö ei riittävästi huomio tietoympäristössä tapahtuneita muutoksia eikä tiedon hyödyntämismahdollisuuksia. Lisäksi uudistus helpottaa kansainvälisten (EU) tavoitteiden toteuttamista.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

Ilmatieteen laitos pitää hyvänä, että ehdotuksessa tiedonhallinta kohdistetaan koko elinkaareen.

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

Yhteneväiset tiedonhallinnan toiminnot on hyvä asia. Olisi kuitenkin hyödyllistä miettiä, riittääkö julkisen hallinnon yhteneväisten toimintatapojen aikaansaamiseksi pelkät suositukset.

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvaluottisuus

Hyvä, että nykyistä 9-portaista luokitusjärjestelmää yksinkertaistetaan. Toive olisi ollut saada vielä enemmän tasoja pois.

Tietoturva-asetuksen määrittelemät tietoturvasot on nyt viimein pikkuhiljaa sisäistetty, ja osa organisaatioista on tehnyt myös merkittäviä investointeja infraansa. Samoin esimerkiksi TIETO (Valtorin palvelujen tuottaja) on rakentanut kovalla kustannuksella tietoturvasotjen mukaisen korotetun tason ympäristön mitä sitten Valtorin kautta voi ostaa. Nyt jos näihin tulee muutoksia, aiheuttaa se taas hämminkiä ja lisäkustannuksia tai nykyisten monimutkaisten järjestelyjen purkamista. Vaatimusten vähentäminen ja sisällyttäminen perustason vaatimukseen sekä korkeampien luokkien vaatimusten muuttaminen enemmän riskienhallintalähtöiseksi lieneisi

suotavaa. Tai sitten ihan käytännön vaatimuksia eikä monitahoisia tulkintoja mahdollistavia reunaehdoja.

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

Ilmatieteen laitos pitää työryhmän ehdotuksia hyvinä.

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Ilmatieteen laitos pitää tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämistä tärkeänä. IL:n avoimen datan verkkopalvelu on toteutettu INSPIRE-direktiivin vaatimusmäärittelyjen mukaisesti.

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

Ilmatieteen laitos kannattaa salassapitosäätelyn selkeyttämistä. Salassapidon säätelyn kuten myös salassapidon tulkintasäätöjen määrittäminen tulisi olla yksiselitteistä.

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

Tuleva tiedonhallintaa koskeva laki tulisi olla mahdollisimman selkeä niin tiedonluovuttajan kuin tiedonpyytäjän näkökulmasta. Prosessi olisi hyvä kuvata. Muutoksenhakua ja tietosuoja koskevat asiat tulisi myös huomioida.

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

Ei kommenttia.

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

Yhteentoimivuuden kuvauksia ja määrittämiä koskevia säännöksiä sekä tietohallintoa koskevia säännöksiä tulisi uudistaa työryhmän ehdotuksen mukaisesti.

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

Käsitteiden määrittely, viestintä, henkilöstön koulutus ja ohjaus. Edellä mainitut seikat ovat tärkeitä, jotta tiedonhallintaa koskevat muutokset ymmärrettäisiin yksiselitteisesti ja pystyttäisiin heti alusta alkaen toteuttamaan hyvin.

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

Kokonaiskuvan ymmärtäminen on tärkeää, jotta muutos saadaan toteutettua hyvin. Hyvä tiedottaminen ja viestintä sekä koulutus ovat tärkeitä muutoksen läpiviemisen kannalta. Kielen ymmärrettävyyteen ja käsitteiden määrittämiseen tulisi myös panostaa.

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

Muutosehdotukset jo itsessään aikaansaavat keskustelua, mikä saattaa edesauttaa löytämään mahdollisia kehittämiskohteita virastoissa.

Taloudelliset vaikutukset

Toiminnan tehostuminen, päällekkäisyyksien karsiminen, yhteen toimivat rajapinnat, yhteiset tietojärjestelmät, avoimet tietoaineistot edesauttavat alentamaan julkisen hallinnon ja myös yksittäisen viraston kustannuksia. Avoimet tietoaineistot mahdollistavat uuden liiketoiminnan syntymisen.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Parhaimmillaan viranomaisten välinen yhteistoiminta tehostuu. Yhteistoiminnan tehostuminen auttaa karsimaan toiminnan päällekkäisyyksiä. Viranomaisen ymmärrys omasta toiminnasta ja ylipäätään julkisesta hallinnosta paranee.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Hallinto näyttäytyy kansalaisille ja myös viranomaiselle itselleen selkeämpänä.

Honkola Maija-Liisa
Ilmatieteen laitos - Hallinto